

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ คุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ใช้แรงงานในโรงงาน
อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ

ชื่อผู้เขียน นางสาวอัจฉรา ปุราคม

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. เกษม นครเขตต์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ เศกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. ต่าย เชียงฉวี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ และความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับสวัสดิการ และการคุ้มครองแรงงานตามนโยบายของรัฐ และนโยบายอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด โดยศึกษาภายใต้ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตในการทำงาน 8 ด้าน คือ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและเป็นธรรม 2) สภาพการทำงานที่คำนึงถึงปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และสุขภาพของผู้ใช้แรงงาน 3) โอกาสพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง 4) ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน 5) การทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์กับผู้อื่นในองค์กร 6) การคุ้มครองแรงงาน 7) การดำเนินชีวิตที่มีความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว 8) ลักษณะงานที่มีคุณค่าต่อสังคม รวมทั้งศึกษาการบริหารจัดการเกี่ยวกับสวัสดิการและการคุ้มครองแรงงานตามนโยบายของรัฐที่ปรากฏในรูปของกฎหมาย 5 ด้าน คือ กฎหมายคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน กฎหมายประกันสังคม กฎหมายกองทุนเงินสำรองเลี้ยงชีพ กฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน และนโยบายอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ใช้แรงงานที่ปฏิบัติงานในฝ่ายผลิต จำนวน 369 คน จากจำนวนประชากร 12,531 คน

จาก 13 โรงงาน และผู้บริหารระดับกลาง 13 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อหาค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประเมินค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในการทำงานของประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficiency) และทดสอบนัยสำคัญด้วยค่า $t(t\text{-test})$ และวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ใช้แรงงาน ข้อมูลสภาพการทำงานและการดำเนินชีวิตของผู้ใช้แรงงานซึ่งได้จากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกโรงงาน การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจากผู้บริหารระดับกลาง โดยนำมาจัดกลุ่มเป็นหมวดหมู่ ให้ความหมายและนำผลการวิเคราะห์ของข้อมูลทั้ง 2 ด้านข้างต้นมาอธิบายความสอดคล้องซึ่งกันและกัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยรวมของผู้ใช้แรงงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % อยู่ระหว่าง 1.1549 - 1.1575 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงานทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน
2. ความสอดคล้องระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานของผู้ใช้แรงงานกับการบริหารจัดการเกี่ยวกับสวัสดิการ และการคุ้มครองแรงงานตามนโยบายของรัฐ และนโยบายอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนด ปรากฏว่าข้อมูลทั้ง 2 ด้าน มีความสอดคล้องกันในเรื่องการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอ สภาพการทำงานที่คำนึงถึงความปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ และสุขภาพของผู้ใช้แรงงาน โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน และมีความมั่นคงในอาชีพ การคุ้มครองแรงงาน และลักษณะงานที่มีคุณค่าต่อสังคม และมีข้อมูลที่มีความขัดแย้งกันในเรื่องการได้รับค่าตอบแทนเป็นธรรม การพัฒนาขีดความสามารถของผู้ใช้แรงงาน และการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการทำงานร่วมกัน